

Компенсация қурилмаларининг ишлаш режими

1. Компенсация қурилмаларининг белгиланган қуввати

Т/р №	Компенсация қурилмаларининг турлари	Қуввати		Жами
		Эрталаб	Кечқурун	
1.	Конденсаторлар, кВАр 1000 Втгача 1000 Вдан юқори, жумладан:			
1.1.	Автоматик бошқариладиган: 1000 Втгача 1000 Вдан юқори,			
1.2.	Қўлда бошқариладиган: 1000 Втгача 1000 Вдан юқори,			
2.	Синхрон двигателлар - (СД), кВт			
3.	СДнинг реактив қуввати, кВАр (СДнинг ўрнатилган қувватининг 30 фоизи, кВт)			
4.	Жами (16.+36.) кВАр: 1000 Втгача 1000 Вдан юқори.			

ИЗОХ: авторежимда ишлайдиган конденсатор қурилмалари билан жиҳозланган таъминотлар улаши шартлари тўлдириши шарт эмас.

тартибда амалга оширади.

3.13. Истеъмолчининг энергия хакнини тўлаш, реактив энергия компенсация тарифга устамалар, шунингдек ҳисобга олинмаган энергияни, (ноқонуний фойдаланилган электр энергияни) қайта ҳисоб-китоби ва пеня бўйича қарзи бўлган тақдирда, унинг аванс тўлови ҳисобига ўтказилган маблағлари қарзни қоллашга йўналтирилади ва аванс тўлови (олдиндан ҳақ тўлаш) сифатида ҳисобга олинмайди.

Истеъмолчи томонидан Шартномада кўрсатилган электр энергияси хажмини тўлиқ истеъмол қилмаган тақдирда, аванс тариқасида тўланган маблағлар қайтариб берилмайди ва электр энергия учун кейинги ҳисоб-китобларда ҳисобга олинади.

Ҳисоб-китоб ойидан кейинги календар ой тугагач қарздорлик тўлов мuddати ўтган деб ҳисобланади ва тўлов мuddати ўтган ҳар бир кун тўлов мuddати ўтган сумманинг 0,1 фоизи микдориди, электр энергияси махсус тартибда етказиб берилмаган қорхоналар учун эса 0,2 фоиз микдориди пеня ҳисобланади. Бунда пенянинг умумий микдори, мuddати ўтган тўловларнинг 50 фоизидан ошмаслиги лозим.

3.14. Шартномада ҳисоб-китоб лаври учун кўрсатилган энергия микдоридан 5 фоздан ортиқ микдорда энергия истеъмол қилганда, Истеъмолчидан Шартномада кўрсатилган микдордан ортиқ истеъмол қилинган энергияси жами хажми учун белгиланган тарифнинг 1,15 баравари микдориди тўлов ундирилади.

3.15. Истеъмолчи ва Қорхона ҳар ойда, ҳисоб-китоб лаври тамом бўлгандан кейин беш кун мобайнида ўзаро ҳисоб-китобларнинг такқолаш далолатномасини тузади.

3.16. Истеъмолчинини қуйидаги ҳолларда электр тармоқларидан узилади:

шартномавий мажбуриятлари бажарилмаганда;

ҳисоб-китоблар ўз вақтида амалга оширилмаганлиги оқибатида фойдаланилган энергия учун қарздорлик мавжуд бўлганда;

Қорхона талабномалари бажарилмаганда, шу жумладан, унинг вақилларида ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини олиш учун руҳсат этилмаганда;

электр тармоқларида ноқонуний улашиш, уларни талон-торож қилиш ёки электр энергиясидан фойдаланиш қоидаларини бузишнинг бошқа ҳолатлари аниқланганда;

Энергияни ҳисобга олиш приборларини қасддан бузилганда, кўрсаткичларни ўзгартириш мақсадида уларга ташқаридан аралашилганда.

3.17. Ҳисобга олинмаган энергия учун амалга оширилган қайта ҳисоб-китоб, Истеъмолчинини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Электр энергиясидан фойдаланиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликдан озод этмайди.

3.18. Истеъмолчи томонидан қондабузарлик ҳолати бартараф этилиб, мавжуд қарздорлик ва тўлов пайтидаги энг кам ойлик иш ҳақининг ўн баравари микдориди тўлов ундирилгандан сўнг тармоққа қайта уланади (ЭНХАТга уланган истеъмолчилар буилан муस्ताсно).

3.19. Истеъмолчи электр тармоқларининг техник ҳолатини таъминлаш бўйича эксплуатация харажатлари учун субистеъмолчилар, истеъмолчи билан субистеъмолчи ўртасида тузилган алоҳида шартнома бўйича Энергиянинг умумий хажмидан олинмаган улурга муносиб равишда ҳақ тўлайди.

Эксплуатация харажатларини субистеъмолчига берилмаган электр энергияси тарифига қўшишга руҳсат этилмайди.

3.20. Энергия учун тўлов тарифлари қуйидаги ҳолатларда маъний (аҳоли) истеъмолчилари учун белгиланган тарифга тенглаштирилади:

Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 26 апрелдаги "Оилавий талбиркорлик тўғрисидаги ЎРҚ-327-сонли қонунига мувофиқ "Оилавий қорхона турар жойдан бир вақтининг ўзида унда истикомат қилган ҳолда товарлар ишлаб чиқариш (ишлаб бажариш, хизматлар қўрсатиш) учун фойдаланган тақдирда, Истеъмолчи Энергия учун маъний (аҳоли) тарифи бўйича тўловни амалга ошириди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 22 августдаги "Дин соҳасидаги маънавий-маърифий, таълим ишларини ва фаолиятини янада такомиллаштиришда ижтимоий қўмак ва имтиёзлар бериш тўғрисида"ги 364-сонли қарорининг 3-бандига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 10 сентябрдаги

**Энергияни йўқолишларини аниқлаш бўйича
ДА.Ю.ЛАТНОВА**

Энергия ҳисобга олиш приборлари электр тармоқларининг баланси бўйича мансублик чегарасида ўрнатилмаганда, электр тармоқларининг баланси бўйича мансублик чегараси ҳисобга олинган ҳолда мансублик чегарасидан ҳисобга олиш прибори ўрнатилган жойгача бўлган қисми ҳисоблаш йўли билан аниқланади ва куйидагиларга ҳисобланади:

а) Қуввати _____ кВА бўлган трансформаторлардаги ойлик актив энергиянинг йўқолишлари _____ кВт.соат ёки _____ %, реактив энергия йўқолишлари _____ кВт.соат ёки _____ % ташкил этади;

б) Истеъмолчининг кабель линияларидаги ҳар ойлик энергияни йўқотиши:

Узунлиги _____ м;
Кесим юзаси _____ мм²; _____
Русуми _____
Қучланиши _____ кВ бўлса, ёки _____ кВт.соатни, ёки _____ % ташкил
этади;

в) Истеъмолчининг ҳаво линияларидаги ҳар ойлик энергия йўқолишлари:

Узунлиги _____ м;
Кесим юзаси _____ мм²; _____
Русуми _____
Қучланиши _____ кВ бўлса, ёки _____ кВт.соатни, ёки _____ % ташкил
этади.

Ушбу Шартноманинг 3.8 бандига асосан юқорида кўрсатилган энергия йўқолишлари Истеъмолчининг ҳар ҳисоб-китоб даври учун, ҳисоб-китоб давридаги амалдаги энергия истеъмолдан ва 1-иловада кўрсатилган ишлаш тартибидан аниқланади.

Корхонанинг электр тармоқлари ва уйларнинг ички электр тармоқларининг бўлиниш чегарасидан умумий мулк ҳисобланадиган ушбу тармоқлардан таъминланадиган маънавий истеъмолчиларнинг электр энергиясини ҳисобга олиш приборларига бўлган электр тармоқларидаги электр энергияси йўқотишлари ҳисоб-китоб қилини йўли билан аниқланади ва уй-жой мулкдорлари ширкатлари ёки коммунал-эксплуатация ташкилотлари истеъмолчида қарантилади

525-ф сонли Фармойишнинг кўра ҳудуддаги диний ташкилотлар Энергия учун маънавий (аҳоли) тарифи бўйича ҳақ тўлайдилар.

3.21. Истеъмолчининг ҳисобга олиш прибори куйидаги текширувлардан ўтказилади:

- даврий киёслаш-ушбу турдаги ҳисобга олиш приборининг киёсловдан ўтказиш оралиғи мuddати тўтаганда;
- навбатдан ташқари киёслаш -ҳисобга олиш приборига зарар етказилганда, пломба ёририлганда, қайта дастурлаш зарурияти юзага келганда;
- эксперт киёслаш-ҳисобга олиш приборининг соддалиги, унинг фойдаланишга яроққилиги, шунингдек, метрологик ҳусусиятларининг норматив ҳужжатлари талабларига мослиги бўйича низоли масалалар юзага келганда.

3.22. Энергияни ҳисобга олиш приборларини ечиш, киёсладан ўтказиш ва ўрнатиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 августдаги 698-сонли қарори талабларига мувофиқ белгиланган тартибда амалга оширилади.

Ҳисобга олиш приборини даврий киёслаш "Ўзстандарт" агентлиги томонидан белгиланган мuddатда истеъмолчи ҳисобидан ўтказилади. Киёсловдан ўтказиш оралиғи тўрт йилни ташкил этади.

3.23. Навбатдан ташқари ва эксперт киёслашлар қорхона ташаббуси билан ёки бошқа ваколатли орган қарорига асосан ўтказилади ва киёслаш хизматларини Қорхона томонидан тўланади.

IV. Томонларнинг ҳуқуқ ва мужбуриятлари

4.1. Истеъмолчи куйидаги ҳуқуқларга эга:

ўз электр қурilmаларини Қорхона электр тармоқларига техник шартларга мувофиқ ўрнатилган тартибда улаш;

сифат кўрсаткичлари давлат стандартларига мувофиқ бўлган электр энергиясини олиш;

электр энергияси етказиб беришнинг тўхталиши ёки тўхтаб қўйилиши сабаблари тўғрисида белгиланган тартибда ахборот олиш;

Қорхонага истеъмол қиладиган энергия ҳажмларининг ўзгартирилиши тўғрисида белгиланган тартибда тақлифлар киритиш. Бунда энергиянинг Шартномадаги ҳажмининг ўзгартириш бўйича тақлиф мўжжалланаётган ўзгартиришдан олдин 10 кундан кечикмай (жорий ой тугагунгача) Қорхонага тақлим этиши лозим;

электр энергияси тўлиқ ҳажмда етказиб берилаётгани ёки сифат кўрсаткичлари давлат стандартларига мувофиқ бўлмаган электр энергия етказиб берилиши оқибатида етказилган зарарни белгиланган тартибда қоплатилиши талаб қилиш;

Шартномани қонун ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама бекор қилиш;

Шартнома бекор қилганда фойдаланилмаган энергия миқдори учун тўланган маблағни қайтарилишини талаб қилиш;

энергия етказиб берилиши тўхтатишда етказилган зарарни қоплашни талаб қилиш; электр таъминоти Шартномасини тузишда ва бажаришда юзага келаётган низоларни ҳал этиш учун судга ёки буйсунови бўйича юқори органга (мансабдор шахсга) мурожаат қилиш.

Истеъмолчи қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.2. Истеъмолчи куйидагиларга мажбур:

белгиланган энергия истеъмолчи режимига риоя этиш;

фойдаланилган энергия учун ўз вақтида ҳақ тўлаш;

эксплуатация қилаётган электр тармоқлари, приборлар, электр қурilmаларининг зарур техник ҳолатини сақлаш, шунингдек, электр қурilmаларини экстрен ағалия қилишда ҳавфсизлик техникаси қондларига риоя қилинишини таъминлаш, Қорхонага электр ускуналарининг носозлиғи тўғрисида хабар бериш;

электр энергиясидан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини амалга ошириш;

Қорхона ва "Ўзэнергоспецияси" қўрсатмаларини ўз вақтида бажариш;

Электр қурilmаларининг тўзалиши қондларини талабларини бажариш.

Томонлар электр тармоқларининг баланс мансублиги ва эксплуатация қилиш бўйича масъуллик chegarasi
ДА.ЛОЛАТНОМАСИ

1. "Истеъмолчи"нинг балансда куйидаги электр қурилмалар мавжуд:
а) хаво линиялари

б) кабель линиялари АВСТ 4x50 мм² 1-25 ч

в) подстанциялар, трансформатор подстанциялари

2. Истеъмолчи ва Корхона ўртасидаги электр тармоқларнинг баланс бўйича мансублик chegarasi ТП 4 но от кбса тешомаге абтисат соғора қашмадан

3. Улардан куйидагиларга:
а) Чегара шай доғи исмио элмат шумомач хизмат кўрсатиш Истеъмолчи ходимлари томонидан.

б) _____

Истеъмолчи билан тузилган шартнома асосида электр таъминоти корхонаси ходимлари томонидан хизмат кўрсатилади.

4. Электр қурилмаларнинг ҳолати ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича жавобгарлик chegarasi куйидагича белгиланди: _____

Вакиллар:

Истеъмолчи: С.Жаҳолидов (Ф.И.Ш.)

М.У

Корхона: Ш.Қўзиев (Ф.И.Ш.)

М.У

Корхона вакилининг ҳисобга олиш приборларини кўздан кечиришига белгиланган тартибда руҳсат бериш.

Йил мобайнида янгидан ишга туширилмаган электр қурилмаларидан фойдаланиш бошланганидан камда бир ой олдин энергиянинг зарур миқдори учун Корхонага буюртманома бериш;

келгуси йил учун энергияга бўлган эҳтиёжни аниқлашда энергияни электр тармоқларидан узатишда ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг (ишлар турларининг) технологик жараёни ишлаб чиқариш эҳтиёжларига ишлаб чиқариш бинолари ва маъмурий биноларни ёритиш, иситиш, шамоллатиш учун электр энергия сарфини, шунингдек, ушбу электр тармоқларига уланган субистеъмолчиларнинг эҳтиёжини ҳисобга олиш.

Шунингдек, уланган қуввати 5 МВт ва ундан ортиқ бўлган Истеъмолчи, Корхона талабига асосан куйидаги маълумотларни тақдим этишига мажбур:

истеъмол қилинаётган қувватнинг хар суткалик, хар ойлик сарфи ва амалдаги миқдори, энергетика тизимининг энг кўп ва энг кам юкلامали даврларида реактив энергия ва қувватнинг хар суткалик сарфи.

энергетика тизимининг энг кўп юкلامасининг ўтиш даврида актив энергия (қувват)нинг хар 30 дақиқалаги сарфи.

Бундан ташқари, уланган қуввати 250 кВа ва ундан ортиқ бўлган истеъмолчилар куйидагиларга мажбур:

маҳсулот бирлигини ишлаб чиқариш (ишларни амалга ошириш) учун Энергия сарфининг техник ва иқтисодий жиҳатдан асосланган илгор нормаларини ишлаб чиқиш-умумий ишлаб чиқариш ва технологик, яқка тартибдаги ва гуруҳ бўйича; йиллик, чораклик ва ойлик - уларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш технологияси такомиллаштирилиши (ўзгартирилиши) ва янги техника жорий этилишига қараб қайта кўриб чиқиш;

корхона бўйича, шу жумладан кўп энергия сарфлайдиган ускуналар, цехлар ва истеъмолчилар гуруҳлари бўйича Энергия балансларини тузиш ҳамда улар асосида ишлаб чиқариш жараёнида электр энергиясидан фойдаланиш самардорлигини таҳлил қилиш, Энергиянинг самарасиз сарфланиши ва исроф бўлишини аниқлаш, уларни қамайтириш ва бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

келгуси давр учун Энергияга бўлган эҳтиёжни ва электр тармоқларининг энергия ўтказиш қобилиятини ошириш, электр таъминоти схемаларини такомиллаштириш заруриятини аниқлаш мақсадида (маҳсулот ишлаб чиқаришининг, бажариладиган иш турларининг мўлжалланаётган прогноз ҳажмларидан ва Энергия сарфи меъёрларидан келиб чиқиб, уларни қамайтириш ва Энергияни тежашни ҳисобга олган ҳолда) Энергиянинг бир йил ва келгуси давр учун балансларини тузиш;

маҳсулот (ишлар) бирлигига Энергия сарфининг тасдиқланган меъёрларига риоя қилиши ва уларни қамайтириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш; Энергияни тежаш бўйича (йиллик ва узок истикбол учун) ташкилий-техник тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

Истеъмолчи қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.3. Корхона куйидаги ҳуқуқларга эга:

Истеъмолчидан Шартномала белгиланган ўз мажбуриятларини кўрсатган даражасида бажарилишини талаб этиш;

ушбу шартнома шартлари бажарилмаганда ёки бузилганда Истеъмолчи томонидан, етказилган амалдаги зарарни белгиланган тартибда қоплатиш;

анария режимида Истеъмолчини электр тармонидан узиб қўйиш; ЭНХАТга уланган ёки энергияга олинган ҳақ тўлаш қурилмасига эга ҳисобга олиш

прибори бўлган истеъмолчини олинган тулган ҳақ тўлаганда электр тармоқларидан узил.

Корхона қонунчиликка мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Мазкур Шартномани асосан Истеъмолчини электр тармоқларидан узилгандан кейин юзага келган ҳолат учун Корхона жавобгар бўлмайди.

4.4. Корхона куйидагиларга мажбур: